האָט איר פאַרזוכט דעם געשמאַקן פלייוואָר פון
דער טשאַקאָלאַד קאָן
COLD SNAP
טעלעפאָנירט צו אייער נאָענטסטן סטאָרקיפּער

די פאַרבאַטענע ליבע

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון אידישן פאַמיליען לעבן אין אַמעריקע

פון א. ר.

(פאַרזעצונג)

עסטעלאַ האָט געענטפערט פּשוט:

— גוט.

שוין גייענדיק צום הויז האָט זי צו־געגעבן:

— איך האָב זיך פאַרבענקט צו הערן אייך שפּילן... אייך האַרט עס דאָך ניט?

— ניין... איך וועל שפּילן

— איר שפּילט אַזוי פיין...

וואָס באַוואונדערט און איז אַנטציקט פון דער וואונדערלאַכער נאַטור אַרום. האָט געשפּילט מיט טיפן טרויער און ניט פאַרשטייענדיק פון וואַנען דאָס קומט...

* * *

דאָס מאָל האָט מאַריס געשפּילט אויסווייניק. ער איז געזעסן גלייך גע־שטרעקט, רואיק, מיט זיכערקייט אין זיך און האָט געשפּילט פאַרטראַכט. קינסטלאַך מיט טיף געפיל, ווי עס וואָלט זיך צעוואונען אַ נשמה וואָס האָט זי דאָנאַר וואָס צעבליט, וואָס האָט נאָר וואָס דערזען נאַטור גרויעס וועלט, וואָס באַוואונדערט און איז אַנטציקט פון דער וואונדערלאַכער נאַטור אַרום. האָט געשפּילט מיט טיפן טרויער און מיט טיפער פרייד. מיט דעם געוואַנג וואָס שטייט אַמאָל אין אַ פאַרנאַכט ווען די וועלט זינגט שטיל, ווען די ווינטן גלעטן מיט עפּעס נישט פאַר־שטענדלאַכעס. מיט אַ נאָגנדן ווייטאָג און פאַרהוילענער פרייד.

עסטעלאַ איז געזעסן אין אַ טיפן שטול, האָט מיט ביידע הענט זיך אונטערגעשפּאַרט דאָס פּנים און האָט זיך צוגעהערט.

געשפּילט האָט מאַריס וועמענס נש־מה האָט זיך נאָר וואָס צעבליט, וועמענס טאָג עס האָט נאָר וואָס אויפ־געשיינען, און געהערט האָט עסטעלאַ וועמענס טאָג האָט זיך געגומען ווינען צום פאַרנאַכט... וועמענס נשמה האָט שוין געצויטערט פאַר די ערשטע ציי־כענס פון פאַרוועלקונג.

מאַריס זיצנדיק צו איר מיט דער פּלייצע, האָט ניט געקאָנט זען דעם טרויעריקן אויסדרוק פון איר פּנים, די פאַרביסענע ליפּן אירע, אירע אויגן וואָס זיינען געווען אומעטיק פון זיין שטורמישן שפּיל.

מאַריס האָט געשפּילט, און עסטע־לאַ האָט זיך אַלץ טיפער און טיפער פאַרזונקען אין טראַכטונגען וועגן איר פאַרענגענדיקייט, וועגן איר ליבע, וועגן דעם נאָענטן, נאָר נאָענטן פאַר־וויאַנען אירן, וועגן איר וויל, ס'האָט איר באַהערשט דאָס ביטערע באַ־וואוסטזיין וועגן איר אומגליקלאַכן מזל, וועגן אירע ניט פאַרווירקלאַכטע חלומות און אומזיסטן פאַרגאַנגענעם לעבן.

וואָס האָט זי געמאַכט פון איר לע־בען? וואָס האָט זי דערגרייכט פון אירע פאַרגאַנגענע יאָרן? וואָס דער־וואַרטעט איר אין די קומענדיקע טעג?

די יוגנט גייט אַוועק. רוקט זיך אָפּ און וואָס בלייבט פאַר איר? צו וואָס זשע אין יז געווען אַזוי גוואַלדיק שיין? דער גלייכטער אירער האָט זי קיינמאָל ניט ליב געהאַט אַזוי ווי זי האָט אים געליבט. וואָס אַזוינס האָט זי ניט געטאָן פאַר אים, וואָס האָט זי ניט אויפגעגעבן צוליב אים? דעם מאַן אירן האָט זי פאַר אים מקריב גע־ווען, איר נאָמען, איך רעפּוטאַציע, אירע יאָרן! אָך! ווי שרעקלאַך! פרויען דענקען, אַז עס איז געווען זיי־ער שיינקייט, צערטלאַכקייט, איבער־געבענהייט אויף צו באַצויבערן דעם מאַן. און זי — זי איז אפילו ניט זיי־כער, אַז איר גלייכטער וועט בלייבן ביי איר, כאָטש דאָס לעבן מיט אים באַפרידיקט שוין מער ניט... ס'איז דאָך אַזוי איינפאַך, אַזוי נישטיק דער ווילן איינצוהאַלטן כאָטש דעם געליב־טען און זי — זי האָט ניט קיין גלויבן אין דעם, אַז דאָס וועט איר גלייניגען.

פאַר עסטעלאַ איז איצט קלאָר גע־ווען דער אומזין פון איר לעבן, פון איר קאַמישער לאַגע. זי האָט געטראַכט איצט:

"וואָס דערוואַרטעט מיך פון מיין ליבע? ווי באַנאַל, ווי אומגעלומפּערט עס איז געווען אַט די ליבע וואָס ציט זיך שוין אַזויפיל יאָרן. ווי אומגע־לומפּערט עס איז די ליבע צו אַזאַ מענטש, וואָס קאָן מיר אפילו קיין שטיצע ניט געבן, וואָס בלייבט מיר נאָך אַלע יאָרן אַ פרעמדער, אַ פאַר־ווייטערער. אָט דאָס הייסט "פאַר־בערעגרישע ליבע", וואָס קאָן מיר גע־בען אָט די ליבע? זי קאָן מיר אפילו ניט געבן קיין רואיקע שטילקייט וואָס עס ניט אַ פאַרחייראַט לעבן. ס'איז אַן אייביק בעטלענייש, איך בעטל אונז דאָס ביסל ליבע און מיר בלייבט קאַלט און טרויעריק אויף דער נשמה.

פון ווייטן קאָן מען מיינען, אַז דאָס איז אויסערגעוויינלאַכע לויידנשאַפט, שכירות, גליק, אָבער וואָס איז עס אַמתן?..

און — ווייסן עס די, וואָס האָבן אין מיר געוואָרפן שטיינער פאַר מיין פאַרברעכן. ווייסן זיי דען ווי טרויעריק עס איז געווען מיין פאַרחייראַט לעבן? איך ווייס און פיל ווי מיד ער איז שוין פון מיר און פון מיין ליבע. איך ווייס, אַז ער האָט שוין געוואָלט פריי ווערן פון מיר, נאָר איך לאָז אים ניט אָפּ! איך האַלט אים צו מיט די דאָזיקע קליינע הענט מיינע. איך טו עס ווי אַ פרוי וואָס וויל ניט איבערדייסן דעם לעבנס פאַרבאַנד נאָר דערפאַר ווייל אַז דעם וואָלט זי געפאַלן אין תחום, פאַרוואָס האָב איך אים אַלע מאָל ליב מיט עפּעס אַ נייער לייד־נ־שאַפט? פאַר וואָס איז ער פאַר מיר אַ סך מער ווי מיין לעבן? איך ווייס דאָך וואָס פאַר אַ נישט פיינע נשמה ער האָט. איך קאָן זיין האַרץ וואָס איז פול מיט ענאַיאָס, איך ווייס אַז ער איז ניט קיין געהויבענער מענש. איך ווייס אַז ער איז קליינלאַך, איך קאָן אים ניט פאַרערן. איך קאָן אים ניט פאַרגעטערן און דאָך האָב איך אים ליב! איך האָב אים ליב מיט אַלע ליבעס פיבערן פון אַ פרוי וואָס וויל ליבן אַלץ שטאַרקער און שטאַרקער נאָר איין מאָל. איך האָב אים ליב מיט אַלע מוטערלאַכע געפילן וואָס איך האָב ניט געקאָנט אויסגעבן די קינ־דער. און איך האָב אים ליב ווי אַ קינד וואָס מען דאַרף אָפּהיטן, אַכטונג געבן אויף אים און אפילו באַשטראַ־פען... איך האָב אים ליב. און איך ווייס צו גוט אַז צוגעבונדן אין אַן אַנ־דערן מענטש אַזוי ווי איך בין אַן אַנ־דערן מענטש אַזוי ווי ער איז אַן אַנ־דערן מענטש אַזוי ווי אַלע מענ־שן אין דער וועלט. אַלע זיינען אַזוי ווי אַלע מענש